

гашното си отечество Пфлагония. А ние знаемъ, че Пафлагония е страната на тракитѣ — Троянци и др. тѣхни сънародници въ Мала Азия, отъ тамъ и твърдението на папа Инокентий III, въ писмото си до българския царъ Калоянъ и патриарха български, за сѣществващи племенни връзки между древнитѣ българи и римляни. Папа Инокенти твърди това, защото, по сѣщото време все сѣ знаели, че изселенитѣ племена отъ Агеноръ и Еней, както и отъ Приямовиятъ синъ Елимъ въ Италия, Сицилия и Македония сѣ все едни и сѣщи народи, както твърди и Тукидитъ (2, 99).

Освенъ това нашиятъ проф. Златарски¹⁾ изброява по Зехари Ритори 13 хунски племена между които: Савиръ, Бургаръ (Bulgar) и въ Савиръ трѣбва да виждаме Сабири и Сабеири. Това хунско племе е живѣло въ сатрапията Сапарда—Сефарадъ — Сефарда, която се споменува отъ пророкъ Авдия ст. 20 — „И запленихъ ерусалимци, които сѣ въ Сефарадъ“, Пленници сѣ евреи, взети отъ Асирийцитѣ, за които свещенослужителътъ Ездра (8, 17) изпратилъ свещеници, да ги доведатъ отъ Касфия — Каспия. Сегашната планина Кавказъ тогава се наричала Казафъ — Касапъ. Та следва отъ това, че сатрапията Сефарадъ се е намирала къмъ Кемерийския Босфоръ — Керчъ. самата дума Босфоръ значи „Краенъ предѣлъ“.

Стефанъ Византийски бележи, че племето Савири, Сабейресъ²⁾, обитовало сърдцето на Понтике, т. е. заемало е югоизточната частъ на Черно Море, значи въ сатрапията Сапарда е спадала Иберия — Иверия, Геаргия, за която страна имаме свидетелство, че е била населена съ хети, народъ, който е населявалъ Мала-Азия преди подема на халдеи и после на евреи.

Хетитѣ или куманитѣ имали най-голѣмата си държавна мощъ презъ XIV—XII в. пр. Христа, когато коницата имъ³⁾ се ширела отъ Кавказъ до Египетъ. Около 1340 г. пр. хр., асирийскиятъ царъ Ададъ Нирари имъ отнелъ областта Субарта, населявана отъ хунското племе Субари (Сапарада и сабири). По-късно, 1100 г. пр. хр., Тиглатпилисаръ ни е оставилъ единъ надписъ за своето царуване, като въ колона II редъ 89 пише:

„Субари, непокорнитѣ, бунтовницитѣ, азъ покорихъ. . . 4000 пленика заловихъ въ Каска и Урума въ земята на Хетитѣ непокорнитѣ, които уповавайки се на силата си, бѣха заели нѣкой градове въ Субарта, която по-рано бѣше под-

¹⁾ История на българската държава, т. I, стр. 35.

²⁾ М. Димитровъ, „Златнитѣ сѣдове отъ гробницата на Царъ Аспарухъ“, стр. 64.

³⁾ Египетската армия се снабдявала съ прочутитѣ коне Ибри, ибери-бързаци, отглеждани въ Кападокия — отъ Херитѣ — Хуни — Кумани.